

งานวิจัยเรื่องการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ความเป็นผู้หญิงของชนชาติพันธุ์: กรณีศึกษาข้าราชการครูสตรีชาวลีซูระดับผู้อำนวยการโรงเรียนผู้หนึ่งครั้งนี้ มุ่งตอบคำถามในการวิจัย 3 ประเด็น คือ 1) การอธิบายความเป็นลีซูระหว่างลีซูในชุมชน กับความเป็นลีซูของกรณีศึกษา มีลักษณะอย่างไร 2) นิยามความเป็นผู้หญิงของกรณีศึกษา จะถูกอธิบายอย่างไร และ 3) การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ในครั้งนี้ ส่งผลต่อความเป็นผู้หญิง และความเป็นชาติพันธุ์ของกรณีศึกษาอย่างไร โดยใช้กรอบแนวคิด การปรับอัตลักษณ์ระดับปัจเจก ของกรณีศึกษา ที่เป็นผู้หญิงลีซูซึ่งเติบโตและดำเนินชีวิตภายนอกชุมชนลีซู

ผลการวิจัยพบว่า กรณีศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ใหม่ ตามแนวปฏิบัติของชุมชนไทยพื้นราบ เพื่อให้เกิดการยอมรับ ไม่แปลกแยก และเพื่อความอยู่รอดในสังคมใหม่ สามารถเลือกใช้อัตลักษณ์ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ โดยมักเลือกใช้เฉพาะอัตลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง นอกจากนี้กรณีศึกษาถ่ายทอดอัตลักษณ์ใหม่แก่ลูกสาวและนักเรียนชาติพันธุ์ เพื่อให้ลูกสาวเป็นคนไทยเต็มตัว และเพื่อให้นักเรียนชาติพันธุ์พัฒนาและปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนพื้นราบมากขึ้น กรณีศึกษาใช้ภาษาไทยแทนภาษาลีซู การแต่งกายจากชุดลีซูเป็นชุดตามสมัยนิยม ทำงานรับราชการครูในโรงเรียนแทนการทำงานไร่ อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษายังคงมีอัตลักษณ์ลีซูสองสิ่ง คือ การใช้นามสกุลลีซู และการใช้ภาษาลีซูกับแม่ที่พูดภาษาไทยไม่เป็น กรณีศึกษาไม่กำหนดนิยามความเป็นผู้หญิง แต่อธิบายความเป็นผู้หญิงดีในบริบทใหม่ในการทำงานหนัก ขยัน และรับผิดชอบตอบบทบาทหน้าที่ของตนอย่างดี กรณีศึกษา คิดว่าชุมชนลีซูไม่ใช่เป็นที่ของตน ไม่ต้องการใช้ชีวิตในชุมชนลีซูอีกต่อไป เหตุผลว่าด้วยอาชีพการงาน วิถีคิดแบบผู้รับการศึกษาสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง และ/หรือ ด้วยเหตุผลส่วนตัวที่ไม่ชอบกรอบสังคมในชุมชนลีซู อัตลักษณ์ของกรณีศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงสลับไปมาอยู่ตลอดเวลา มีความเลื่อนไหล มีการปรับตัวและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

The research on Transformation of Good Girl Identity of Ethnic People: The Case of a Female Teacher government Official at School Director Ranking was aimed at answering three research questions. They are (1) How would the Lisu community identity in comparing to the Lisu identity of the case under the study are defined?; (2) How would “Good Girl” of the case be defined? ; and (3) How would this transformation affect the case’s being good girl and ethnic identity? The study employed the framework of identity transformation at individual level of the case who was a Lisu woman growing up and maintaining her living outside of the Lisu community.

The findings reveal that the case had transformed her living style and identity along with those of the lowland people in order to be accepted, avoid alienation, and survive in the new society. She was able to choose the identity to fit the context and situation confronting her. The case had chosen the identity that had been accepted and yielded the highest benefit to her. Besides, the case had also transmitted the identity to her daughter and other ethnic students of her so that her daughter could become a whole Thai citizen and the students to have the identity more accepted by the lowland community. The case had used Thai instead of Lisu language, dressed up in modern instead of Lisu costume, and worked as a teacher with the government official status instead of working in the farm. However, the case had practiced two aspects of Lisu identity. She used Lisu last name and Lisu language in communicating with her mother who had not acquired Thai. The case had not defined being good girl but did it in the new context – working hard, being industrious, and being responsible to one’s roles. The case thought that Lisu community had not belonged to her and she no longer wanted to live in it justifying by her present career, her having been continuously equipped with modern education, and/or her personal reason of having no fond of social framework held by the Lisu community. The case’s identity had continuously changed, fluid, adaptive, and learned.